

HÖGSKOLAN I BORÅS

RIKTLINJER FÖR EXAMENSARBETE PÅ KANDIDATNIVÅ

**I HUVUDOMRÅDET VÅRD-
OCH OMSORGSADMINISTRATION**

© Akademin för vård, arbetsliv och välfärd
Högskolan i Borås, januari 2023

Allmänt

Examensarbetet på kandidatnivå är ett självständigt arbete om 15 hp. I det ingår att genomföra en studie och redovisa denna enligt nedanstående anvisningar, samt att försvara detta arbete vid ett seminarium och att kritiskt granska och diskutera andra examensarbeten. Examensarbetet bedöms i relation till den enskilde studentens insats men genomförs i regel tillsammans med en annan student. Inför examensarbetet skall studenten ha tränat en rad färdigheter som behövs för att genomföra detsamma. Studenten skall ha tillägnat sig grundläggande kunskaper i vetenskaplig metod och ha förmåga att söka vetenskaplig litteratur, att strukturera ett material och att uttrycka sig i skrift.

Examensarbetet ingår i **huvudområdet vård- och omsorgsadministration** och är obligatoriskt för erhållande av **kandidatexamen** i huvudområdet. I examensarbetet ska studenten, enligt högskolelagen, tillägna sig ett vetenskapligt förhållningssätt vilket innefattar förmåga till självständig och kritisk bedömning, förmåga att självständigt lösa problem, förmåga att följa kunskapsutvecklingen samt förmåga till kunskapsutbyte på vetenskaplig nivå (Högskolelagen (1992:1434) 1 kap 8 §, Högskoleförordningen (1993:100), bilaga 2: Examensordning).

Syfte

Att genomföra ett examensarbete på kandidatnivå skall ge:

- fördjupade kunskaper inom ett avgränsat område inom vård- och omsorgsadministrations fältet
- grundläggande förmåga att söka, analysera, kritiskt granska och dra slutsatser ur vetenskaplig litteratur
- grundläggande förmåga att tillämpa en vetenskaplig metod
- grundläggande förmåga att skriftligt och muntligt presentera, argumentera kring och kritiskt granska ett vetenskapligt arbete

Ämnesområde

Det valda ämnet med påföljande problemformulering och syfte utgör navet i varje examensarbete. Studenten kan ge egna förslag men ämnen kan också komma från forskningsprojekt vid akademien eller från vård- och omsorgsverksamheten. Empiriska studier är den vanligaste formen för examensarbete på kandidatnivå, men begreppsanalyser och litteraturstudier (med litteraturstudier menas här rapportering av vetenskapliga forskningsresultat) förekommer också. Examensarbetet ska problematisera konkurrerande perspektiv och målkonflikter utifrån hållbar utveckling inom vård- och omsorgsadministration samt påvisa hur förutsättningar kan skapas för hållbarhet såväl miljömässigt och socialt som ekonomiskt.

Det valda ämnet avgränsas och preciseras i en problemformulering och ett syfte vilket i sin tur kan förtydligas i formuleringen av en eller flera frågeställningar. Syftet skall uppnås genom den studie som genomförs. I problemformuleringen klargörs varför den aktuella forskningen är väsentlig. Notera att en avgränsning är nödvändig. Inom ramen för 15 hp kan endast en mindre studie genomföras.

Tidigare forskning

Utifrån ett preliminärt syfte görs en genomgång av tidigare forskning inom området samt förklaringar av centrala begrepp och annat som kan ge stöd i det fortsatta arbetet. Fynden i samband med litteraturgenomgången kan leda till att problemformulering och syfte justeras eller omformuleras. Hur litteraturgenomgången ser ut hör delvis samman med studiens metodiska ansats, varför litteratursökning och inläsning bör ske parallellt med att studien planeras. (Design för examensarbete presenteras på sidorna 6-10.)

Metod

Val och tillämpning av relevant forskningsmetod skall visa att studenten tillägnat sig de kunskaper som innefattats i metodskolning på grundläggande nivå. Utifrån det formulerade syftet bestäms om studien skall genomföras med en empirisk (kvalitativ eller kvantitativ) metod eller inom ramen för litteraturstudie.

Därefter väljs en konkret metod för att genomföra studien, som motiveras med stöd i metodlitteratur. Metoden innefattar vem eller vad som studerats, hur datainsamlingen gick till och hur insamlade data analyserats.

Etiska överväganden och tillstånd

- Studier på kandidatnivå prövas normalt sett inte av Etikprövningsmyndigheten. Även om empiriska studier på denna nivå inte behöver etikprövas gäller etikprövningslagens (och annan lagstiftnings) regler t. ex. för information och samtycke. Mall för forskningspersoninformation finns på Canvas inklusive mall för informerat samtycke, se även <https://etikprovningmyndigheten.se/> inklusive information om EU:s dataskyddsförordning.
- Inför genomförandet av empiriska studier som berör personal, närstående eller patienter/vårdtagare inom vård- eller omsorgsverksamhet, hämtas tillstånd från verksamhetsansvarig chef. Underlag för begäran om tillstånd är en projektplan. I ett bifogat brev skall tydligt framgå vem som söker tillstånd, utbildning, akademien samt vem som är handledare. Handledaren skall alltid godkänna projektplan och ansökan innan den sänds iväg. Som vägledande litteratur rekommenderas Vetenskapsrådets publikation God forskningssed som finns på: <http://www.vr.se>.

Redovisning av examensarbetet

Examensarbetet skrivs i anvisad mall (se www.hb.se) i normalfallet på korrekt svenska, men det kan även skrivas på korrekt engelska efter samråd med handledare. Referenshanteringen ska följa akademins riktlinjer. En grundmodell är att examensarbetet ska innehålla:

- Titelblad
- Sammanfattning (max 250 ord, bakgrund, syfte, metod, resultat, slutsatser)
- Förord (om så önskas)
- Innehållsförteckning
- Inlägga (själva innehållet)
- Referenslista

Inlagan

Inlagan skall vara väl strukturerad och ordnad under rubriker. Strukturen som anges nedan kan modifieras beroende på studiens ämne och utformning. Inom t ex kvantitativa studier är det vanligt att en mer ingående bakgrund presenteras innan problemformuleringen för att motivera testbara hypoteser i direkt anslutning till syftet. Studenten rekommenderas att under arbetets gång arbeta med fler rubriker än de som föreslås i mallen. Fler rubriker hjälper till att skapa ordning och flöde i texten. I slutet av skrivprocessen kan antalet rubriker eventuellt begränsas.

Inledningen anger kort vad studien handlar om, motiv för ämnesval och det större sammanhanget. Här är det möjligt att knyta an till en massmedial debatt, statistik, skönlitteratur eller dyligt.

Bakgrunden kartlägger tidigare forskning inom området och kan omfatta en teoretisk ansats. Är området stort rekommenderas en avgränsad fokusering kring problemområdet.

- Den första litteratursökningen utgår från en *preliminär* problemformulering. Det finns i princip alltid någon form av relevant litteratur.
- Artiklar med litteraturoversikter passar ofta bra i bakgrunden, men observera att det bara är resultatet av översikten som kan refereras till som primärkälla.
- Centrala begrepp som används i studien ska förklaras.
- Hittar man väldigt få studier som kan relateras till problemformuleringen går det inte att genomföra en litteraturstudie.
- I bakgrunden kan det finnas referenser till studier inom olika ämnen t. ex. arbetsvetenskap, psykologi, sociologi etc.
- Ämnesförankringen innebär att forskningsproblemet handlar om *vård- och omsorgsadministration*.
- Bakgrunden ska *inte* innehålla referat (avskrifter) ur läroböcker. Eventuella referenser (hänvisningar) till läroböcker ska vara specifika och kraftigt nedkortade. Är referensen en sekundärreferens ska detta framgå.
- Om bakgrunden är träffsäker och stringent får den gärna vara kort.
- Bakgrunden ska landa i en problemformulering som på ett enkelt och lättbegripligt sätt leder till fram till syfte och eventuella frågeställningar.

Problemformulering, eventuella frågeställningar och syfte Här preciseras vad studien kommer att behandla och varför detta är viktigt att undersöka samt den eventuella kunskapsluckan. Beroende på studiens art kan både syfte och frågeställningar anges eller man kan använda enbart syfte. För övrigt gäller följande:

- Forskningsproblemet ska ha hög relevans för vård- och omsorgsadministration.
- Forskningsproblemet ska vara tillräckligt avgränsat för att motivera en mindre studie. Om det rör sig om en pilotstudie ska detta framgå av syftet.

Teoriavsnitt – I de fall en mer grundlig redovisning av en teoribildning eller modell krävs, än vad som är rimligt att redovisa som en del av bakgrunden, så kan den redovisas i ett eget kapitel som placeras efter bakgrundsbeskrivningen. På detta sätt kan examensarbetets bakgrundsbeskrivning hållas kortare och koncentreras till att presentera sammanhang, förutsättningar och kunskapsläge/tidigare forskning som ligger till grund för

examensarbetet.

Metodbeskrivningen innehåller uppgifter om studiens design, uppgifter om deltagare samt hur datainsamlingen gått till. Beskrivningen av analysmetod följs av etiska överväganden.

- **Studiens design** Här beskrivs kort vilken metod och analys som valts.
- **Data** Här anges *vilken* information (data) studien bygger på. I empiriska studier beskrivs undersökningsgruppens sammansättning, ålder, kön etc. samt eventuellt bortfall.
- **Datainsamling** Här anges *hur* data har samlats in. För intervjuer och observationer anges hur deltagarna valdes ut och informerades, var, hur länge, vilka frågor som ställts, bandinspelning, utskrift etc. För enkäter anges hur deltagarna valdes ut och informerades, utskick, kodning, påminnelser, registrering etc. För litteraturstudier beskrivs hur sökningen gått till, sökord samt avgränsningar.
- **Dataanalys** Här beskrivs i detalj hur dataanalysen gått till, analysstegen samt vilken typ av resultat som kommer att presenteras.
- **Etiska överväganden** krävs enbart för empiriska studier. Här anges hur information till deltagare i empiriska studier hanteras etiskt (läggs med som bilaga), vilka överväganden som gjorts, samt hur man agerar för att bevara deltagarnas integritet och konfidentialitet.
- Om **etiska dilemman** upptäcks i redan publicerade studier som utgör data i en litteraturstudie bör detta behandlas i diskussionsavsnittet.

Resultatet redovisar vad studien kommit fram till. Presentationen av resultatet skall vara uppbyggd i en logisk och strukturerad form. I empiriska studier anges vanligtvis inga litteraturreferenser.

Diskussion Resultatet diskuteras utifrån tidigare forskning och eventuell teori. Egna reflektioner genomförs över det man kommit fram till och resultatens praktiska tillämpning diskuteras. Viktigt är här att varken överskatta eller underskatta de egna resultaten. I metoddiskussionen diskuteras vald forskningsmetod samt studiens kvalitet utifrån de begrepp som är relevanta för metoden ifråga.

- Diskussionen inleds med en mycket kort resultatsammanfattning. Upprepningar undviks.
- Diskussionen ska följa en tydlig linje och fokusera huvudfynden.
- Detta kan innebära en utökad litteratursökning med en kritisk reflektion över huvudfyndens centrala aspekter i relation till tidigare forskning. Nya referenser kan alltså tillkomma.
- Alla resultatfynd behöver inte diskuteras.
- Då det i bakgrunden är lämpligt att använda tratt-teknik för att snäva in ett problemområde till ett hanterbart syfte, kan det vara lämpligt med omvänd tratt-teknik i diskussionen. Diskussionen vidgas då till den i bakgrunden presenterade forskningen, teorierna och/eller eventuella begrepp.
- Reflektera över studiens resultat och dess betydelse för hållbar samhällsutveckling.
- Diskussionen skall även innehålla en metoddiskussion som präglas av en metodologisk medvetenhet och reflektioner över den egna studiens styrkor och svagheter samt

forskningens kvalitet, ex validitet och reliabilitet. Urvalet skall motiveras och tillämpningen av undersökningens resultat bör diskuteras.

Slutsatser Här anges kort, beskrivande eller i punktform, vad forskningen kommit fram till och vad resultatet kan användas till.

Referenser Samtliga referenser ska vara publicerade. Referenser till föreläsningar ska i normalfallet inte förekomma. Referenslistan följer Harvardsystemet. Guide till systemet finns på Bibliotekets webbsida www.hb.se, att skriva och referera.

Några detaljer i referenshantering lämnas öppna i Harvardsystemet. Följande gäller för huvudområdet vård- och omsorgsadministration:

- Sida/sidor i källan där information har hämtats,
 - ska alltid anges för böcker, d.v.s. sidhänvisningar ska alltid finnas med i texten (Exempel: ”Enligt Repstad (2007, s. 11) så har de kvalitativa metoderna...”)
 - ska däremot inte anges för artiklar (Exempel: ”Enligt Elo & Kyngäs (2008) så har....”) utan där återfinns sidnummer i referenslistan.

- Initialer används istället för att skriva ut hela förnamnet på författaren i referenslistan.

Bilagor numreras och anges i texten.

Studiedesign

Ett examensarbete på kandidatnivå kan vara en empirisk studie med kvalitativ eller kvantitativ ansats, en begreppsanalys eller en litteraturstudie.

Empiriska studier med kvalitativ ansats

I empiriska studier med kvalitativ ansats utgörs data av texter av olika slag. Det kan t.ex. röra sig om transkriberade intervjuer, dagböcker, fältanteckningar från observationer, självbiografier (i bokform eller internetbaserat) eller dylikt. Däremot bör *inte* skönlitteratur och dylika texter fungera som data i en empirisk studie. Analysen kan vara innehållsorienterad (att) eller innebördsorienterad (hur). Mer tidskrävande kvalitativa metoder rekommenderas inte på denna nivå.

Lämplig metodlitteratur

- Dahlborg, E. (2022). Att analysera berättelser. I Friberg, F. (red.), *Dags för uppsats*. 4. uppl., Studentlitteratur.
- Elo, S. & Kyngäs, H (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62(1), 107–115.
- Henricson, M. (red.) (2017). *Vetenskaplig teori och metod. Från idé till examination inom omvårdnad*. 2 uppl., Studentlitteratur.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3 uppl., Studentlitteratur.
- Lundman, B. & Hällgren Graneheim, U. (2017). Kvalitativ innehållsanalys. I Höglund-Nielsen, B. & Granskär, M. (red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Datainsamling

- Examensarbetet behöver inte bygga på en lika stor datamängd som publicerade studier. Storleksordningen kan ligga på 6-8 intervjuer och/eller observationstillfällen per examensarbete. För andra former av texter gäller en motsvarande mängd data.

Analys

- I analysen ska de olika stegen bygga logiskt på varandra.
- Analysen kan antingen vara öppen utan att knyta an till någon teori, eller knuten till en teori, som i så fall utgör analysredskap. Teorin/analysredskapet ska beskrivas med korrekta referenser.
- Analysnivån får gärna vara enkel, men ska inte begränsas till att redogöra för vad informanterna sagt eller gjort. Den ska bygga på koncentration och abstraktion av data. Om teorier används som analysredskap ingår tolkning i analysarbetet. Det bör då tydligt framgå hur de data ser ut som en tolkning vilar på.

Resultatredovisning

- Resultatet kan t.ex. redovisas i *teman och eventuella subteman* som en form av ämne, stoff, huvudfråga, grundtanke, röd tråd, huvudsakligt innehåll, genomgående ämne, eller *kategorier och eventuella subkategorier* som en form av indelningsgrupper, klasser, fack, avdelningar och klassifikationer. Teman eller kategorier kan gärna presenteras översiktligt i tabellform.

- Citat används för att *illustrera* (inte ersätta) den analyserande texten. Citaten bör vara korta och användas sparsamt i det färdiga examensarbetet. (Däremot är det ofta fruktbart att arbeta med många citat under analysarbetet och i handledningssituationen).

Diskussion

Diskussionen följer de gemensamma principer som tidigare beskrivits.

Empiriska studier med kvantitativ ansats

I empiriska studier med kvantitativ ansats utgörs datainsamlingen av någon form av mätning. Det kan t.ex. röra sig om kodade svar på flervalfrågor. Analysen sker med beskrivande statistik och enkel analytisk statistik som är korrekt utifrån insamlade data.

Lämplig metodlitteratur

- Borg, E. & Westerlund, J. (2021). *Statistik för beteendevetare. Faktabok*. 4 uppl., Liber.
- Henricson, M. (red.) (2017). *Vetenskaplig teori och metod. Från idé till examination inom omvårdnad*. 2 uppl., Studentlitteratur.
- Wahlgren L. (2008). *SPSS steg för steg*. 2. uppl., Studentlitteratur.

Exempel på design

- Enkätundersökningar.
- Registerstudier.

Datainsamling

- I examensarbetet ska det finnas en tydlig beskrivning av hur urvalsförfarandet har gått till.
- Examensarbetet behöver inte bygga på en lika stor datamängd som en publicerbar studie. Vid kvantitativ ansats kan storleksordningen vara 30-50 enkäter, journalgranskningar eller dylikt per examensarbete.

Analys

- Analysnivån kan vara enkel och begränsad till beskrivande statistik, men den skall vara korrekt i relation till de data som analyseras.

Resultatredovisning

- Kvantitativa resultat presenteras översiktligt i tabellform med beskrivande statistik. Resultatet redovisas även i brödtext.
- Skriftlig information till deltagarna i studien skall medfölja som bilagor.

Diskussion

Diskussionen följer de gemensamma principer som tidigare beskrivits.

Begreppsanalys

En begreppsanalys utgår från ett specifikt och väl avgränsat begrepp. Före analysen bör begreppet sättas in i ett vård- och omsorgssammanhang.

Lämplig metodlitteratur

- Segesten, K. (2022). Att göra en begreppsanalys. I Friberg, F. (red.), *Dags för uppsats*. 4. uppl., Studentlitteratur.
- Koort, P. (1975). *Semantisk analys och konfigurationsanalys. Två hermeneutiska Metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Nåden, D. & Eriksson, K. (2003). Semantisk begreppsanalys – et grundleggende aspekt i en disiplins teoriutvikling. *Vård i Norden*, vol. 23:1, s. 21-26.
- Asp, M. & Fagerberg, I. (2005). Developing concepts in caring science based on a lifeworld perspective. *International Journal of Qualitative Methods*, vol. 4:2, s. 1-10.
- Walker, L. O. & Avant, K. C. (2014). *Strategies for theory construction in nursing*. Harlow: Pearson Education Limited.

Datainsamling

- Sök begreppet i så många källor som möjligt, t.ex. ordböcker, artiklar, fack- och läroböcker, populärvetenskap, skönlitteratur, dagstidningar etc.

Analys

En begreppsanalys bör utgöras av etymologisk och semantisk analys.

Etymologisk analys innebär en undersökning av ordets historia och ursprung och dess förändring över tid. Lämpliga ordböcker för denna analys är: Svensk etymologisk ordbok (Hellqvist, 1980), Nationalencyklopedins ordbok (1996) samt nätversionen NEO (2007), Svenska akademins ordbok samt dess nätversion SAOB.

Semantisk analys innebär en ordboksanalys över begreppets synonymer med syftet att tolka ordets betydelse. För en semantisk analys bör ca 6 – 7 ordböcker användas. Se vidare Nåden och Eriksson (2003) samt Koort (1975).

Med utgångspunkt i den etymologiska och semantiska analysen fortsätter analysen av begreppet genom övrig litteratur som använts i datainsamlingen:

- Identifiera vad som är karaktäristiskt för begreppet.
- Beskriv förutsättningarna för begreppet.
- Redogör för konsekvenser av begreppet.
- Sammanfatta i en generell beskrivning.

Resultatredovisning

- Redovisa i löpande text med rubriker och underrubriker.
- Resultatet kan med fördel även redovisas i tabellform.

Diskussion

Diskussionen följer de gemensamma principer som tidigare beskrivits.

Litteraturstudier

I litteraturstudier utgörs data av publicerade empiriska studiers resultat. Analysen kan vara beskrivande eller tolkande. Observera att metodval vid en litteraturbaserad studie inte ska förväxlas med metoder för empirisk forskning.

Lämplig metodlitteratur

- Axelsson, Å. (2012). Litteraturstudie. I Granskär, M. & Höglund-Nielsen, B. (red.), *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. 2. uppl., Studentlitteratur.
- Friberg, F. (red.) (2022). *Dags för uppsats. Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. 4 uppl., Studentlitteratur.

Bakgrund

Förutom de gemensamma principer för bakgrund som beskrivits ovan gäller följande specifikt för litteraturstudier:

- För att inte skapa överlapp mellan bakgrund och resultat ska bakgrunden fokusera på att det finns forskning inom fältet, den forskning som är relevant inom det avgränsade fältet samt centrala och relevanta begrepp.
- Bakgrunden kan även ta upp andra forskningsöversikter som gjorts inom fältet.
- Bakgrunden kan till viss del innehålla samma artiklar som i resultatet (framförallt om dessa är centrala inom området) – men då framförallt beskrivna utifrån ett att-perspektiv och inte ett hur-perspektiv.

Datainsamling

- Litteratursökningarna ska redovisas enligt gängse metoder.
- Data i en litteraturstudie utgår från publicerade refereegranskade forskningsartiklar och/eller godkända doktorsavhandlingar, och kan med fördel innefatta studier med olika forskningsmetodik, dvs. både kvantitativa och kvalitativa tillvägagångssätt. Data kan också utgöras av enbart kvalitativa eller enbart kvantitativa artiklar. Det är forskningsfrågan och studiens syfte som avgör.

Analys

- Läs noggrant alla artiklar vilket syftar till att få en uppfattning om hela det material som analysen skall bygga på. De *resultat* som empiriska forskare redovisar utgör litteraturstudiens *data*.
- Gör en sammanställning av artiklarna, denna sammanställning skall presenteras i en bilaga, (se bilaga 1).
- Data som svarar på forskningsfrågan sammanfattas och sorteras in i en lämplig struktur, rubriker och eventuellt också underrubriker formuleras, vilka så småningom kan komma att ge teman/kategorier. En hjälp för strukturen kan vara att arbeta med färgpennor.
- Strukturen växer alltså fram genom att gå från *helhet* (alla data) till *delar* (svar på forskningsfrågor söks genom att gå till delar). Därefter skapas en *ny helhet* som svarar an mot studiens syfte.
- Examensarbetets resultat struktureras i teman med eventuella subteman eller kategorier med eventuella subkategorier som beskrivs på ett innehållsrikt och meningsfullt sätt. Viktigt är att visa på både likheter och skillnader.
- Observera att citat från empiriskt material *inte* är att betrakta som resultat. Citat ska följaktligen inte användas som data i en litteraturstudie.

- Kvalitativa och kvantitativa studier kan komplettera varandra för ett innehållsrikt resultat.
- Analysmetoder för empiriska studier (t.ex. kvalitativ innehållsanalys) ska *inte* användas i litteraturstudier.

Resultatredovisning

- Resultatet redovisas i en struktur med rubriker. Det kan t.ex. beskrivas i *teman och eventuella subteman* eller *kategorier och eventuella subkategorier*.
- Inled gärna resultatredovisningen genom att beskriva den valda strukturen som resultatet presenteras genom, kan ske som en berättande text eller genom att överskådligt presentera teman/kategorier i en tabell.
- Tänk på att lämna subjektiva åsikter och tyckanden utanför resultatbeskrivningen, den skall vara så objektivt hållen som möjligt.

Diskussion

Diskussionen följer de gemensamma principer som tidigare beskrivits.

Handledning och examination

- Varje examensarbete tilldelas en handledare. Handledning kan ske både individuellt (med varje studentpar) och i grupp.
- Handledaren har 20 klocktimmar till förfogande per examensarbete. I detta ska rymmas möten med studenten, inläsning av material till handledning samt deltagande i slutseminarium.
- Handledaren är studenternas resursperson. För att få ut mesta möjliga av resursen bör studenten alltid lämna in skriftligt material med konkreta frågor i förväg och komma väl förberedd till handledning. Vid första handledningstillfället görs lämpligen en plan för hur handledningstiden ska fördelas. Mest handledning krävs i regel kring problemformulering, metodval och under analysfasen.
- För att säkerställa att varje student deltar aktivt i framtagande av material och genomförandet av uppsatsen skall studenterna var för sig skiva *loggbok* under hela uppsatsarbetet. I samband med examination och under uppsatsarbetet skall studenten vid anmodan kunna visa upp loggboken för handledare och/eller examinator.
- Handledning ges under termin med förstagångsregistrering och närmast påföljande termin (dvs. högst två terminer). Student som inte är klar med examensarbetet efter dessa två terminer får handledning endast om det finns organisatoriska möjligheter för akademien att ordna det. Tidsbegränsningen gäller även om handledningstimmarna inte har gått åt.

Handledning av examensarbete inför examination

Examensarbetskursen avslutas med ett slutseminarium med opponentskap (bilaga 2) och därefter examineras examensarbetet. Krav på examensarbetet inför slutseminariet är att det inlämnade examensarbetet är bedömningsbart, dvs. fullständigt i alla delar såsom; inledning, bakgrund, problemformulering, metod, resultat, diskussion och referenslista. Datum för inlämnande och slutseminarium presenteras på Canvas. Genomförande av slutseminarium med opponentskap presenteras i bilaga 2. Under slutseminariet ger examinator de anvisningar över ändringar som krävs för ett godkänt arbete. Därefter har studenter fem arbetsdagar (helfartstudier) eller tio arbetsdagar (halvfartstudier) för att genomföra dessa ändringar. Examensarbetet skall sändas till examinator via Ouriginal för plagiatkontroll, se riktlinjer på Canvas. Om arbetet ej inkommer inom angiven tid registreras underkänt i LADOK. Efter att det reviderade examensarbetet inkommit, har examinator femton arbetsdagar på sig för att meddela betyg, Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd. Betyg Godkänd eller Väl Godkänd registreras i LADOK när studenten har skickat in det godkända examensarbetet via webben för arkivering, se instruktioner på Canvas.

Vid underkänt betyg ger examinator skriftliga anvisningar till studenter och handledare avseende de ändringar som måste genomföras. Efter genomförda ändringar lämnar studenter åter in examensarbetet för ny bedömning, enligt överenskommelse om tidpunkt med examinator. Examinator gör ny bedömning vilket innebär att alla betygsnivåer kan erhållas.

Krav för Godkänd

För godkänt examensarbete på kandidatnivå krävs att:

- examensarbetet är relevant för vård- och omsorgsadministrations utveckling
- sammanfattningen är relevant och följer uppsatsens struktur
- inledningen presenterar området och motiverar valet av ämne för examensarbetet
- bakgrunden beskriver översiktligt forskningsläget samt teoretiska utgångspunkter, vilket utmynnar i en problemformulering
- det finns en klar röd tråd från problemområde över syfte/frågeställning, studiedesign, metod, resultat, diskussion och slutsatsersyftet är forskningsbart, avgränsat och tydligt
- vald metod är relevant för syftet. Urval, datainsamling och analys finns adekvat beskrivna och motiverade. För empiriska studier gäller även etiska överväganden
- resultatbeskrivningen är en strukturerad text som besvarar syftet
- diskussionen utgår från resultatet och knyter an till den forskning som presenterats i bakgrunden, samt till forskning som kan relateras till studiens resultat
- diskussionen innehåller en metoddiskussion samt reflektioner över studiens betydelse för vård- och omsorgsadministration
- examensarbetet är reflekterat och problematiserat utifrån hållbar utveckling
- examensarbetet är skrivet på god svenska (alt. engelska), texten är saklig, är väl strukturerad och följer formatet för ett vetenskapligt arbete
- referenslistan, samt eventuella figurer och tabeller är korrekta

Krav för Väl Godkänd

För väl godkänt examensarbete på kandidatnivå krävs dessutom att:

- i bakgrunden är forskningsläget grundligt behandlat, väl argumenterat samt teoretiskt förankrat och landar på ett tydligt sätt i en problemformulering/diskussionen är en reflektion över redovisat resultat i relation till tidigare forskning och den teoribildning som behandlats i bakgrunden
- diskussionen innehåller reflektioner som på ett självkritiskt och nyanserat sätt behandlar studiens validitet, reliabilitet och tillämpningsmöjligheter
- kritiska reflektioner kring studiens relevans och betydelse för vård- och omsorgsadministration, samt förslag till fortsatt forskning tas upp
- väl grundade och argumenterade slutsatser
- examensarbetet är skrivet på korrekt, stringent och nyanserad svenska eller engelska. Texten knyter samman arbetets olika delar genom en tydlig organisation. Den är saklig, värderingsfri och kommunicerar väl med läsaren.

Bilaga 1

Översikt över analyserad litteratur (artiklar, rapporter m.m.) när examensarbetet utgörs av en litteraturstudie.

Författare Årtal Titel Tidskrift	Syfte	Metod och Urval	Resultat

De inkluderade studierna presenteras i bokstavsordning efter författare. Syftet anges på exakt samma sätt som i den aktuella artikeln. Studiens metod och urval beskrivs, dvs. vilken metod har använts, vilka och hur många deltagare ingick i studien, hur är data insamlade och hur har data analyserats. Resultatet presenteras mycket kort genom att redovisa huvudfynden.

Bilaga 2

Riktlinjer för opponentskap under slutseminariet

En kritisk granskning av ett examensarbete innebär att det värderas utifrån dess förtjänster och brister. Målet är en konstruktiv dialog mellan granskare och författare, där såväl positiv som negativ kritik förs fram. Granskaren ansvarar för att granskningen följer en speciell struktur samt att tiden disponeras på ett lämpligt sätt. Den sammanlagda tiden för granskningen är 60 minuter, varav 15 minuter för avslutande diskussion.

Som förberedelse kan granskaren genomarbeta arbetet med följande grundläggande frågor:

- Vilka är examensarbetets förtjänster?
- Är problemet rimligt avgränsat?
- Är bakgrunden relevant (teoretisk förankring, tidigare forskning)?
- Är syftet klart formulerat?
- Är metoden lämplig avseende problemet?
- Har författarna motiverat val av metod?
- Är metoden använd på ett lämpligt sätt?
- Är syftet besvarat?
- Är resultatet väl underbyggt?
- Presenteras resultatet på ett begripligt och överskådligt sätt?
- Är diskussionen väl underbyggd?
- Hur har formalia hanterats (titel, disposition, språkbehandling, referenshantering osv.)?

Seminariet inleds med att examinator hälsar välkommen och presenterar författare, granskare samt titeln på det aktuella examensarbetet. Författaren ges tillfälle att framföra ev. rättelser. Ordet lämnas därefter över till granskarna varvid granskningen tar vid.

- Granskarna ger en kort beskrivande sammanfattning (ej värderande) av examensarbetet (max fem till tio minuter).
- Författarna tillfrågas om den givna sammanfattningen är korrekt uppfattad. Om inte så är fallet, kompletterar författarna granskarnas sammanfattning.
- Därefter går granskaren systematiskt igenom examensarbetet och ställer frågor till författarna. Genomgången sker i dialog mellan granskare och författare
- Målet är en konstruktiv dialog mellan granskare och författare, där såväl positiv som negativ kritik samt eventuella förslag till förändring förs fram.
- Efter den systematiska genomgången ges åhörarna tillfälle att ställa frågor. Examinator leder diskussionen.
- Avslutningsvis sammanfattar examinator seminariet och bedömer författarnas respektive granskarnas insatser.
- Därefter träffas examinator, författare och eventuellt också handledare, varvid examinator anger vad som krävs för att examensarbetet skall godkännas.

Opponentskapet bedöms av examinator. Om opponenternas insatser inte bedöms tillräckliga, skall den muntliga granskningen kompletteras med en skriftlig genomgång av ovan beskriven arbetsgång för opponentskap.